

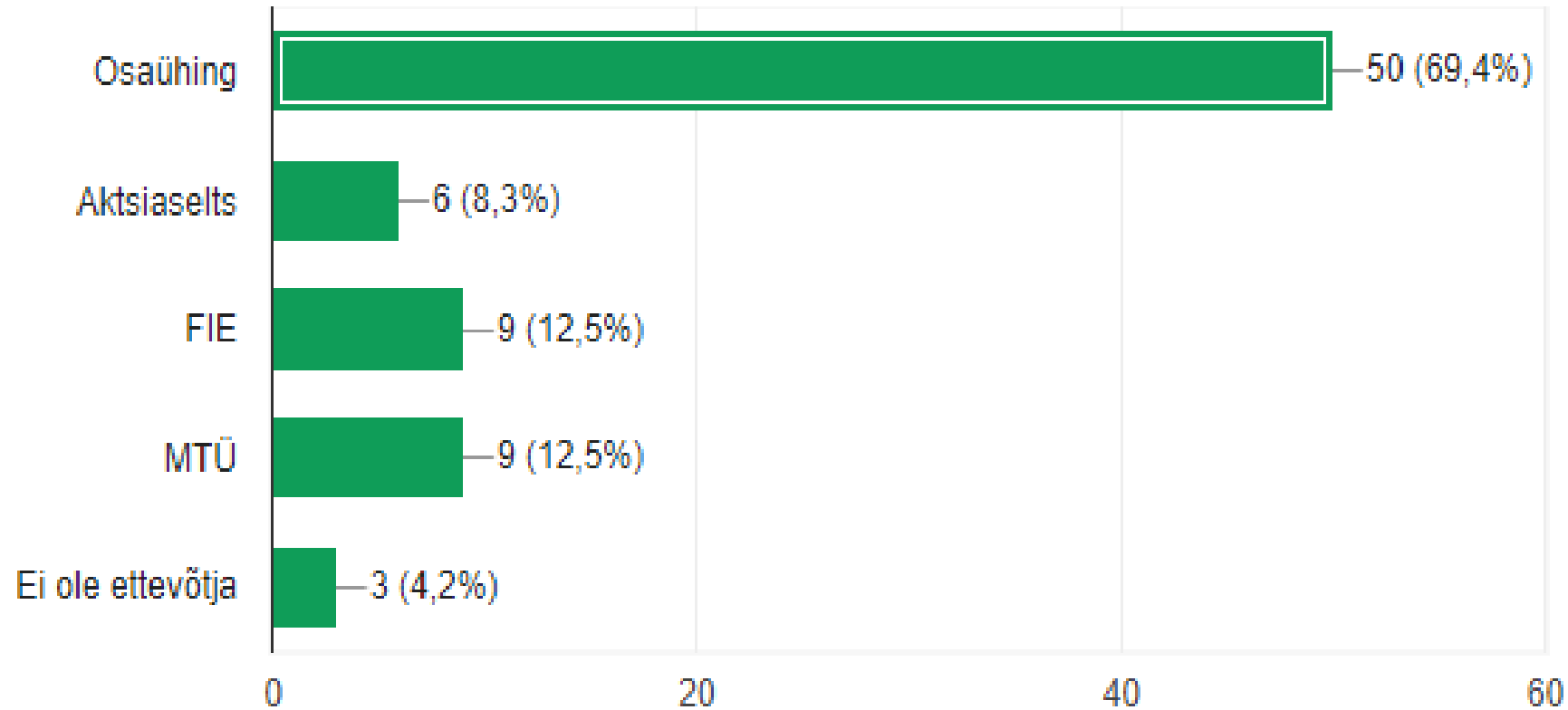

KÜSITLUSE KOKKUVÕTE

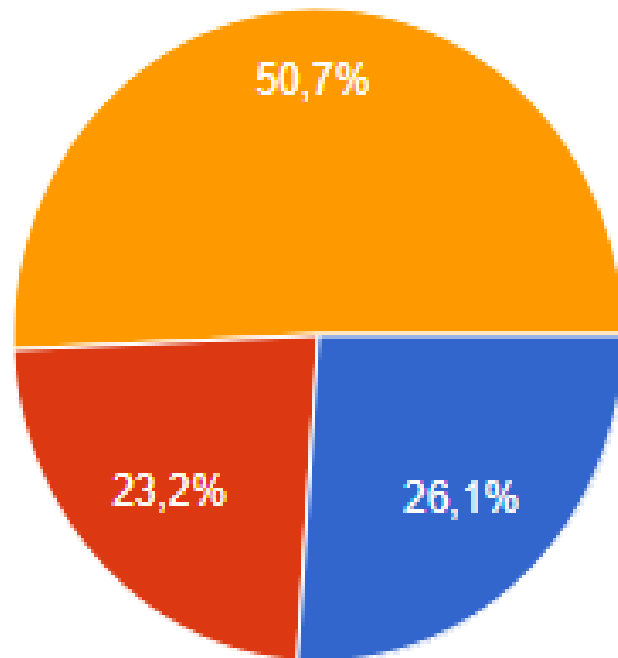
Küsitlus Põltsamaa valla ettevõtlusvaldkonna hindamiseks

25.05.2018 seisuga **74 vastanut!**

KÜSITLUSELE VASTANUTE ETTEVÕTLUSVORM

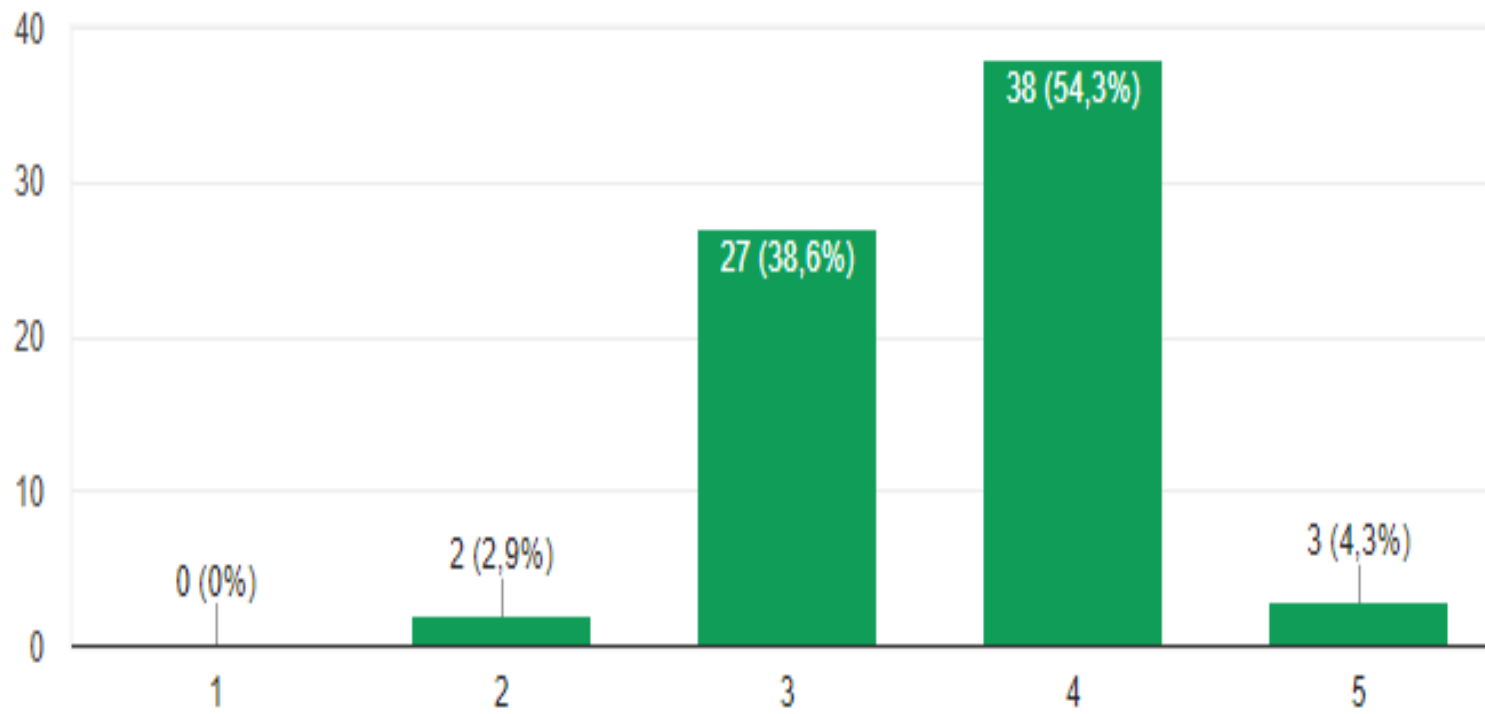
ETTEVÕTLUSEGA TEGELEMISE AEG

- 1-3 aastat
- 4-10 aastat
- üle 10 aasta

HINNANG PÕLTSAMAA VALLA ELUKESKONNALE

1 – VÄGA HEA, 5 – MITTERAHULDAV

ARVAMUSI

Kooli ja lastehoiu teenused on head, eri ja kõrghariduse võimalused halvad, arstiabi, kultuuri, meelelahutuse teenused on nõrgad

Piirkonnas on suured ettevõtted, toimivad lasteasutused ja koolid, võimalik tegeleda nii spordi- kui kultuuriga (väga palju huvialaringe on siiski ennekõike just Põltsamaa linnas)

Arvestades suurusega on hästi, kuid soodsa asukoha eelised lubaksid rohkem

Palgatasemed on madalad. Häid ja erialaselt mitmekülgseid töökohti on vähe, seetõttu on alustatud ise ettevõtlusega

Teede ja tänavate hooldus on puudulik

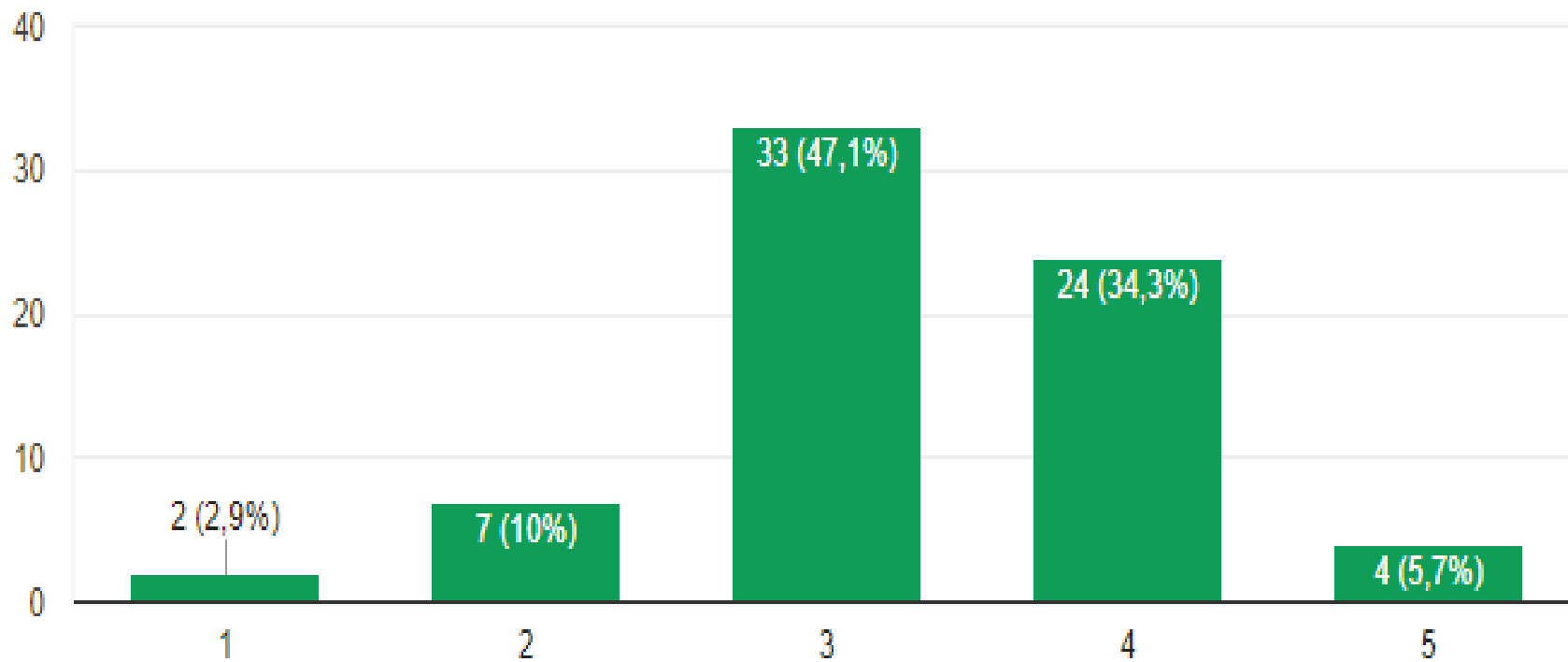
Areng puudub. Põltsamaa on teistest linnadest maas umbes 10 aastat

Potentsiaal on metsik, aga seda ei ole 25.a jooksul ära kasutatud

Uue valla elupuu hetke olukord ja pikk arengukava 50.a perspektiivis tuleks lahti kirjutada - statistika väljavõtted / elanike arvu tõus 10-lt tuhandelt 25-le tuhandele võiks olla pikk ja aktiivne eesmärk

HINNANG PÕLTSAMAA VALLA ETTEVÕTLUSKESKKONNALE

1 – VÄGA HEA, 5 – MITTERAHULDAV

ARVAMUSI (1)

On ettevõtlikke inimesi, kes on loonud oma ettevõtteid, on suurettevõtteid

Vähevõitu on koostööd ettevõtjate vahel eesmärgiga olla kasulik oma kogukonnale või valla külastajaile (aetakse rohkem oma asja)

Noortele ja väikefirmadele oleks väga hea näiteks renditavad bürooruumid, mida saaks kasutada klientide vastuvõtuks

Omavalitsus ei kaasa ettevõtjaid Põltsamaa piirkonna arengusse kaasa rääkima

Tugevad ja traditsioone austavad põllumehed

ARVAMUSI (2)

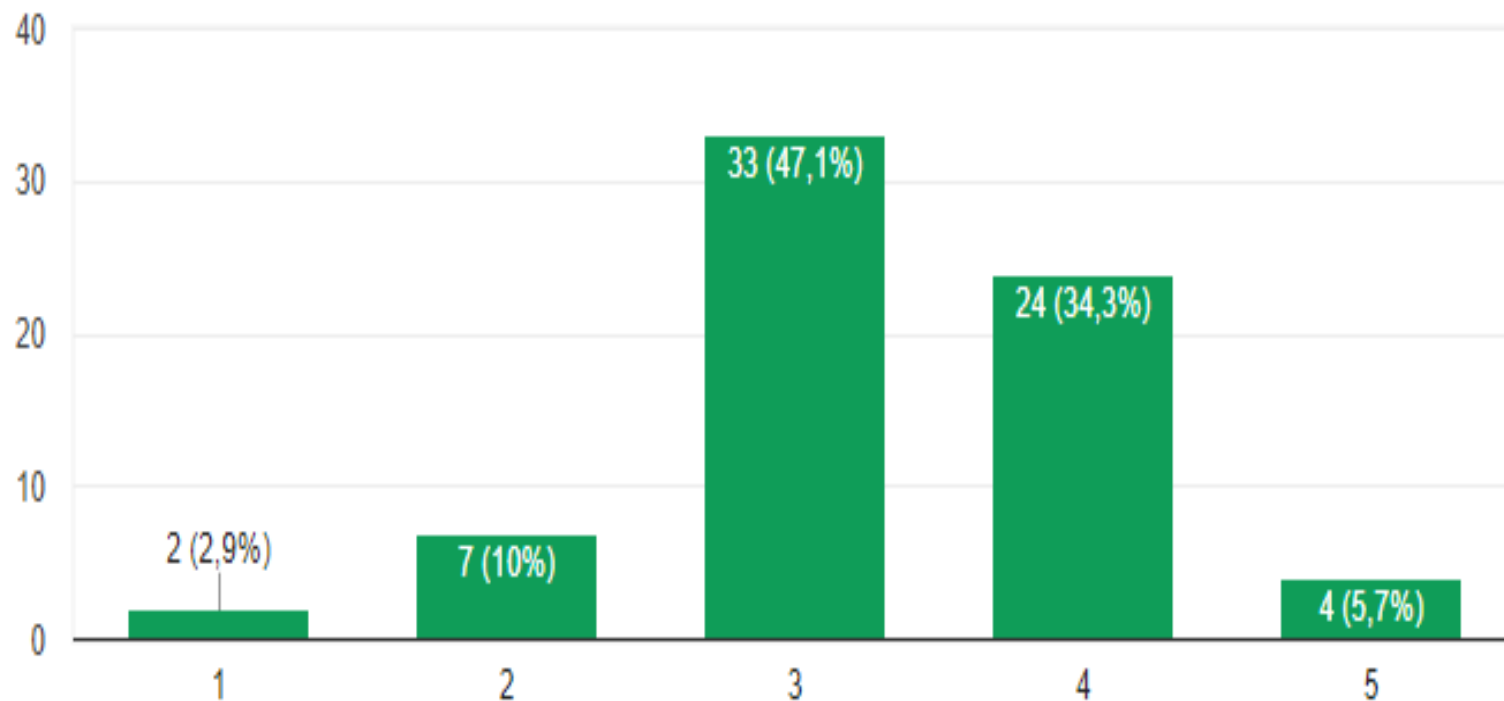
Tekkinud on mitmeid uusi tootmisettevõtteid

Inimesi on vähe, noorte tööjõu puudus, keskmine sissetulek on madal, st tarbijaid ja nende tarbimisvõimalus on väga madal, levib varimajandus, tõmbekeskuste kallutav mõju tööjõu ja raha liikumisele

Pole loodud võimalusi, et ettevõtlust toetada ja nn kohale meelitada. Koostöö ettevõtjatega on olnud siiani kehv (just endise linnavalitsuse poolelt ja seetõttu pole ära kasutatud Põltsamaa linna kui keskuse potentsiaali ja linna kui keskust pole terviklikult arendatud ja saavutatud, on mahajäämus võrreldes teiste analoogse potentsiaaliga linnadega Eestis)

HINNANG KOHALIKU OMAVALITSUSE VÕIMETELE JA SENISELE TEGEVUSELE ETTEVÕTLUSE TOETAMISEL, SELLEKS TINGIMUSTE JA KESKKONNA LOOMISEL

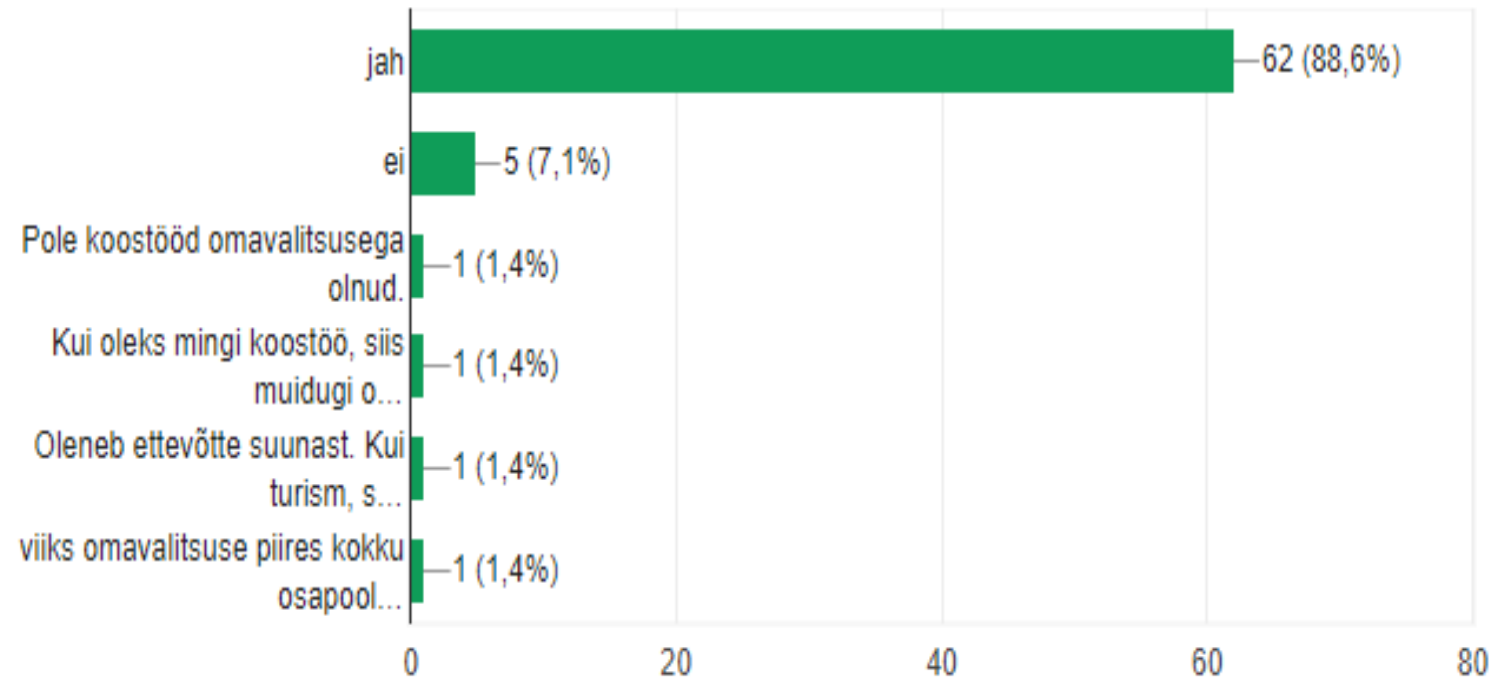
1 – MITTERAHULDAV, 5 – VÄGA HEA

ARVAMUSI

- ▶ Siiani ei ole segatud ja toetus on nagu nii kellegi soosimine ja parem kui seda ei ole
- ▶ Toetamine on pigem vähene. Ei meenu isegi näidet, kus omavalitsus soosiks ettevõtluse tegemisi-arenemisi
- ▶ Ei usu, et omavalitsus saaks ettevõtlust otseselt toetada, toetus saab tulla elukeskkonna ja taristu parandamise kaudu
- ▶ On võimaldatud rentida omavalitsuse ruume.
- ▶ Vana KOV-i süsteemi juures ei toimunud arutelu osapoolte vahel / uue KOV-ga seoses on märgata väga positiivseid märke - põhiline, et hoog ei raugeks või energia ei läheks uute valimiste ette valmistamiseks
- ▶ Kompetentsusest jääb puudu
- ▶ Vald ei toeta ettevõtlust, tuues välja absurdseid põhjendusi
- ▶ Paljud detailplaneeringud ja arendused on tagasi lükatud

KAS PEATE KOOSTÖÖD KOHALIKU OMAVALITSUSEGA OLULISEKS?

OOTUSED KOOSTÖÖKS

Ümarlauad, koosolekud, koolitused. Ühise laua taga istumine ja rohkem otse suhtlemist

Infovahetamine tagamaks toimimise muutuvast keskkonnast

Arenduse ja ettevõtluse toetamine

Kohalik vald peaks olema tingimuste looja ning tõmbama siia ettevõtlikust, et elu areneks

Valla elanike ostujõud on väike. Igal kuul korraldab väljastpoolt tulnud ettevõtja laatasid. Raha läheb piirkonnast välja. Vald võiks ise selle pealt teenida

KOV peaks väga selgelt defineerima, millised on KOV-i prioriteedid teatud tegevusvaldkondades tegutsemisel

Koostöö saab sündida ennekõike siis, kui on teada probleem ning selle olemus. Mida ootab üks pool teiselt. Kindlasti see sõltub valdkonnast ning piirkonna vajadusest, nt. hea näide on Puurmani asuv sularahaautomaat. Partneriteks kohalik omavalitsus ja Swedbank

Koolid, lasteaiad, arstiabi, arendustegevused, koordineerivad tegevused

Soodsate tingimuste loomine, et piirkonda tahavad tulla ettevõtted

ARENDAMAKS ETTEVÕTLUST ON VAJALIK:

- Asukohta (64%)
- Abivalmis omavalitsust (koostöö KOViga) 61%
- Ettevõtjatega omavahelist koostööd (54%)
- Olemasolevat taristut (49%)
- Sobiva väljaõppega töötajaid (42%)

ARVAMUSI (1)

- ▶ Asi on alati rahas ja tajuda, kuhu suunduda, on keeruline
- ▶ Ei peaks olema lähenemine, et kui keegi siia tulla tahab, siis hakatakse alles asja vaatama, peab olema eellettevalmistus kohapeal
- ▶ Töötajal puudub võimalus rentida või osta sobivat eluaset
- ▶ Maakohas on raske töötajaid leida
- ▶ Pikaajaline KOV-i poolt kivisse raiutud üldine arengukava mis kirjeldab ELUPUUD järgneva 50.a perspektiivis - sellest tulenevalt tekib majandusmudel, kui palju töökohti, eluruume, tulubaasi KOV-le tekib // ELUPUU teadlik arendus - Elamufondi kaasjastamine koostöös eraettevõtetega - kinnisvara turu ja avaliku toimimise korraldamine koostöös eraettevõtetega (võimaldatakse väljast poolt tuleva tööjõu mugavad elutingimused)

ARVAMUSI (2)

Paljud töökohad on täna Internetipõhised s.t. on vaja eluruumi + mugavat infrastruktuuri + kergliiklusteede võrku + kiiret Interneti + selvekontoreid (saab rentida töölaua päeva kaupa koos vajaliku sisustusega väikse päevatasu eest 5 eur/päev) + piisavalt vabaajategevusi vabas looduses ja huvitegevuse punktides

Parendada on vaja olemasolevat teede ja sidevõrgustikku ning selle korrasolekut, vajadus on kiire interneti saadavuse järele

Põltsamaa asub keset Eestit, suure maantee ääres - need on suured trumbid. Kui siia lisada koostöövalmis, motiveeritud ja tulemusele orienteeritud omavalitsus siis ei näe põhjust, miks Põltsamaa ei saaks oma sajandeid tagasi olnud hiilgust tagasi töötada

ETTEVÕTJA PLAANID JA VAJADUSED

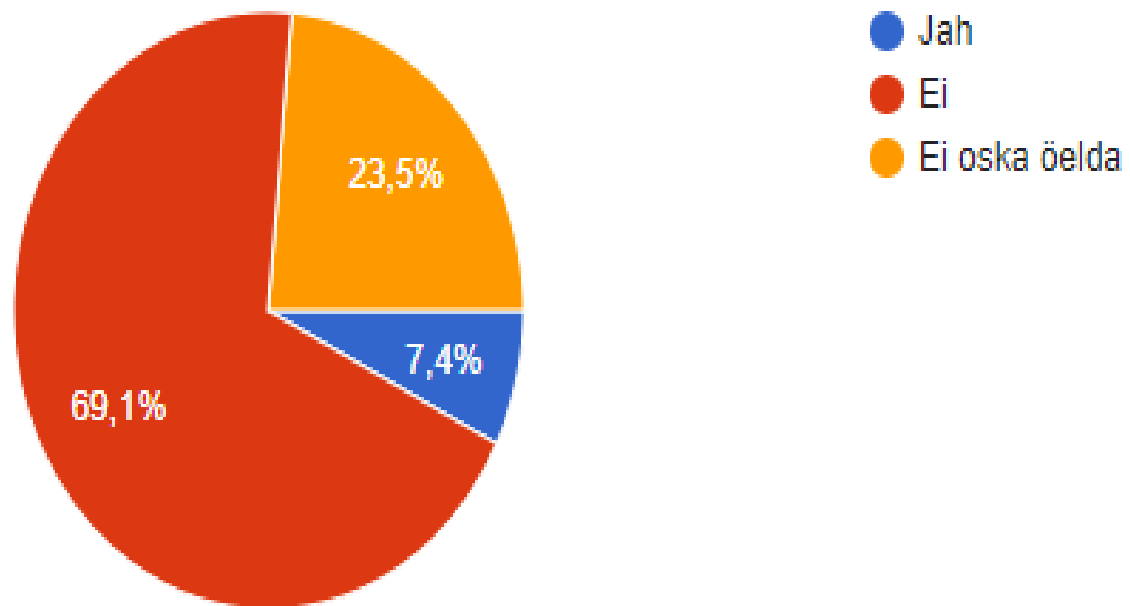
Plaanid:

- 60% plaanivad laieneda
- 24% ei plaani laieneda

Vajadused:

- Palgata töötajaid juurde (75%);
- Kinnistu või hoone laiendamine /ehitamine (50%);
- Elamispindade pakkumine töötajatele/ üürikorterid (32%);
- Töötajate väljaõpe (30%);
- Liituda vee- ja kanalisatsiooniga (31%)

Kas olete tööle võtnud või plaanite võtta välistööjõudu?

OOTUSED OMAVALITSUSELE:

- Tehniline taristu 55%;
- Stardi- või muu toetus 47%
- Sotsiaalne taristu 45%
- Ettevõtlusalane nõustamine 45%
- Ühisturundus 31%;
- Suhtlemine ametkondadega 27%
- Detailplaneeringute algatamine, koostamine 27%

Huvitatus ja koostöö valmidus piirkonna haridusasutuste ja noortega:

- Omategevuste ja kogemuste tutvustamine 52,5%
- Praktikakoha võimaldamine 51%
- Ettevõtte külastamise võimaldamine 34%
- Töövarju kutsumine 30%

Nõrkused

Tööjõu puudus (s.h. hooajatöö). Kvalifitseeritud tööjõu jäämine piirkonda

Klientide vähesus, turg on väike

Konkurents, info puudus, ei väärtustata ettevõtlust

Puudub turismimagnet, mis hoiaks turisti kohapeal ka üle öö

Väiksema rendipinna saamisega on raskusi

Investeermistoetuse puudus oma valdkonnas

Pidevalt muutuv seadusandlus, mis kaugeneb järjest ettevõtjate soovidest

Puudus headest ja toetavatest koostööpartneritest/ tarnijad

Oleks hea, kui omavalitsus käendab alustava ettevõtte pangalaenu, vähemalt mingi summa näol, mille abil kas alustada ettevõtlusega või siis teha ettevõttes hüppelist kasvu

TUGEVUSED

Asukoht (90%)

Elukeskkond: looduskaunis, rahulik, head sportimisvõimalused jne

Juurdekasv, noored.

Arenenud tööstus, traditsioonid, ajalugu, Põltsamaa loss, poed, lasteaiaid

Imaveres töötab suur hulk professionaale - seda piirkonda tuleks võtta kui Põltsamaa tööstuslinnakut - sealseid pered tuleks integreerida lähima linna (Põltsamaaga) läbi elamuarendusprogrammide jms. mis saavad toimida ainult KOV-i juhtimisel ja kavandamisel - Imavere tööstuspark on kiireimas kasvus võrreldes teiste tööstusaladega meie piirkonnas

Ülihea asukoht, küllaltki palju õppimisvõimelisi elanikke, avalike teenuste, ja korralduse hea kättesaadavus, tulusate kaevanduste olemasolu, palju tegusaid inimesi

Ettevõtete suur toetamine. Kõik 4 valda, mis ühinesid olid siiski üpris tugevad vallad

Uue valla uus vallavalitsus on huvitatud Põltsamaa nn Eesti kaardile toomisest

Pensionäride paradiis

OOTUSED OMAVALITSUSELE (1)

Põltsamaal on ära kadunud töötavad pangakontorid. Väikefirma oma sularahaga saab abi Tartust

Kohalikele omavalitsustele ettevõtluse arendamise kohustus sisse viia

Maapiirkonna erisoodustus maksudelt

Üritused oleksid jagatud erinevate turismiettevõtete vahel, mitte kasutada ainult väljakujunenud kohtasid

Midagi tõsisema planeeringu taolist, mis vaataks pikemalt ette ja poleks formaalsus, vaid selle piirkonna ellujäämise tegevuskava

OOTUSED OMAVALITSUSELE (2)

Halvas seisus ehitised peaksid kaduma kesklinnast, trahvid omanikele või sund võõrandamine, oksjonid

Kergliiklusteedega kaetus, võrgustik

Korralikud ja soodsad äripinnad

Toitlustus, kohalik tooraine

Professionaalselt ettevalmistatud nõupidamiste ruum linnaruumis, mida saaks rentida väliskülalistele seminare_kohtumisi korraldades

Täiskasvanute keeleõpe, tervisespordi võimaluste suurendamine, ujumine, spordisaali kasutamine.

Kiire internet

Aktiivne koduõendusteenus; maapiirkonda mahukam koduhooldus (rohkem aega igale hoolealusele)

Mida võiks KOV ära teha?

Tööstuspargi rajamine kommunikatsioonidega

Toetada innovaatiliste töökohtade loomist, kas vastava valdkonna ettevõtjate piirkonda meelitamise või loomise näol

Planeeringute kiire menetlemine

Üürikorterid / noorte elamisvõimalused, rendipinnad

Ettevõtjate projektide kaasfinantseerimine, laenude käendamine

Jõe kallas avatuks koos radade ja parkidega

Iga-aastase ettevõtlusmessi korraldamine Kultuurikeskuses (2 päeva)

Arengukava täitmisel erinevate eesmärkide realiseerumiseks pakkuda/otsida koostöövõimalusi eeskätt oma piirkonna ettevõtjatega.

Ettevõtjate parem informeerimine KOV-iga koostöövõimalustest, konkurentsieelise loomine

Ettevõtjate tunnustamissüsteemi loomine - Aasta Algaja, Aasta tegu, Aasta sponsor, Aasta koostööpartner

KOV-i poolt pädev ettevõtlusspetsialist, kes haldab Ettevõtlusmessi korraldamist ja seob selle võrgustiku üheks töötavaks süsteemiks - soovituslikult EAS vms. töökogemusega

Regulaarsed kohtumised ettevõtjatega, nt kord aastas(ümarlaud, seminar.....) Sinna peaks kaasama ka pisikesed ja väikesed ettevõtted, mitte ainult "üks kindel ringkond"

Projektidesse ettevõtjate kaasamine

Pika ja keskmise perioodi Arengukava koostamisega alustamine (50 ja 10 aastat Eesti mõistes) - see peaks sisaldama ELUPUU statistikat ja prognoose

KOV-i ettevõtluse käibe statistika aruandluse juurutamine. KOV-i territooriumil tegutsevate ettevõtete müügikäive on summaarne KOV-i ettevõtluskäive. See võiks olla ettevõtlusspetsialisti jaoks üks parameeter - mõõdik töö hindamiseks

Noori, alustavaid ettevõtjaid (sh üksikisiku ettevõtteid) võiks rohkem toetada, julgustada, koolitada.

Väiketalunike toodete reklaam ja müügilettide väljaehitused. Ühine müügipind.

Tekitada kaubandus/ büroo hoone et ka väiksemad ettevõtted saaksid kodust välja.

Uus lasteaed (mitte renoveerida vana ja sobimatut)

Pika ja keskmise perioodi Arengukava koostamisega alustamine (50 ja 10 aastat Eesti mõistes) - see peaks sisaldama ELUPUU statistikat ja prognoose

KOV-i ettevõtluse käibe statistika aruandluse juurutamine. KOV-i territooriumil tegutsevate ettevõtete müügikäive on summaarne KOV-i ettevõtluskäive. See võiks olla ettevõtlusspetsialisti jaoks üks parameeter - mõõdik töö hindamiseks.

Transiidiladude kutsumine piirkonda, tootmisvõimaluste reklaam, puhkevõimaluste reklaam nt Soomes

Omavalitsus peab olema võimalikult õhuke. Meil ei ole nii palju elanikke, et pidada üleval kahte maja ametnikke. Teed peavad olema korras. Kui tehakse mingit renoveerimist, siis tuleks ka kaaluda arvamuse küsimist elanikelt. Milleks Pajusi maanteel neli kungast? Kas ei oleks olnud otstarbekas ehitada uus hoone Tõrukesele?

Avatud suhtlemine kõigil tasanditel. Avalikud hanked (mitte kuskil kabineti sügavuses otsustatud). Ega omavalitsus väga ise ei pea tegema, kui suudab meelitada ettevõtjaid, kes ise teevad erarahadega. Kosmopark on hea näide. Kui omavalitsus tegeleb hariduse, kultuuri, sotsiaalküsimustega, siis igasugune ettevõtlikus peaks olema erakätes ja konkurentsile avatud. Kahjuks igasugune praktika näitab, et omavalitsused ja riik tervikuna ei ole head ettevõtjad. Korruptsioon on ka meie vallas tõsine teema (küll mitte nähtav, kuid siiski)

Noorte perede elutingimuste parandamine, turism, teenindus (majutus, toitlustus, üle- Eestiline kultuur; suurüritused.)

Regulaarsed kohtumised ettevõtjatega, nt kord aastas(ümarlaud, seminar.....)
Sinna peaks kaasama ka pisikesed ja väikesed ettevõtted

Projektidesse ettevõtjate kaasamine

Avatud suhtlemine kõigil tasanditel. Avalikud hanked. Omavalitsus väga ise ei pea tegema, kui suudab meelitada ettevõtjaid, kes ise teevad erarahadega. Kui omavalitsus tegeleb hariduse, kultuuri, sotsiaalküsimustega, siis igasugune ettevõtlus peaks olema erakätes ja konkurentsile avatud. Kahjuks igasugune praktika näitab, et omavalitsused ja riik tervikuna ei ole head ettevõtjad. Korruptsioon on ka meie vallas tõsine teema (mitte nähtav, kuid siiski)

Meelitada inimesi elama piirkonda. Tuua läbi kampaaniate, ürituste, kooli võrgustike noori ettevõtlusesse. Luua massiüritusi või vaatamisväärsusi

Ei annaks luba igakuuliste laatade korraldamiseks

Rahastada kõiki piirkondi võrdselt, toetada ettevõtjaid, koostöö

Noori meelitada linna elama jääma. Seisvates majades otsida üles korterid ja teha need korda ning võimaldada noortele elamispind, kasvõi esialgu üürida